

De Schildwacht

Juli - Augustus 2022 - nr. 04

ACMP
CGPM

Voorwoord

Defensie en de alarmerende verdwijning van de verantwoordingsplicht

Defensie en de alarmerende verdwijning van de verantwoordingsplicht

VOORWOORD DOOR YVES HUWART | VOORZITTER

De verantwoordingsplicht (accountability) blijft een van de belangrijkste bouwstenen van militair leiderschap en was tot voor kort een cruciaal onderdeel van doeltreffendheid bij het leger. Velen schijnen echter vergeten te zijn dat ze het leger en in het leger leiden, om succesvol te zijn bij de operationele inzet.

De verantwoordingsplicht ontwikkelt vertrouwen, impliceert een voorbeeldrol en beïnvloedt de besluitvorming. Gezien haar noodzaak in een defensieorganisatie is ze verweven met bijna elk aspect van het leven in uniform. Operationele evaluaties, de doeltreffende militaire inzet, fysieke fitheidstesten, professionele evaluatierapporten, logistieke inspecties, financiële aansprakelijkheidsonderzoeken voor bijvoorbeeld het verlies van uitrusting - het zijn allemaal mechanismen en instrumenten van verantwoording.

Gevaarlijk genoeg lijkt het afleggen van verantwoording in de besluitvorming op de hoogste niveaus van Defensie zo goed als verdwenen te zijn. In het afgelopen decennium zijn de sterren op de schouders meer en meer de beloning geworden van gedweeë volgzzaamheid, risico-aversie, een 'zero defecten' mentaliteit en foutloze rigiditeit. Terwijl eigenschappen zoals moed, verantwoordelijkheid, visie, daadkracht en overtuiging, steeds minder essentieel lijken te zijn.

Zoals verder in deze editie van De Schildwacht eveneens aan bod komt, zijn de tekortkomingen die de affaire 'Jürgen Conings' mogelijk gemaakt hebben, de langdurige miserie met HRM@Defensie, het ondermaats functioneren van de personeelsadministratie, het voortdurende gerommel binnen ADIV, de lamledige en de veelal onaanvaardbare staat van de infrastructuur, de logistieke problemen tijdens operaties, het fiasco van de upgrade van de Pandurs, de inferieure output van het Inspectoraat-generaal, de attritie... allemaal voorbeelden die wijzen op de zwakte en het onvermogen van onze geüniformeerde leiders om het meest fundamentele aspect van hun taak te aanvaarden, met name: verantwoording afleggen.

In het leger wordt vaak gezegd: 'Falen is geen optie!' Toch lijkt het Belgisch leger het als zijn standaard te hebben aangenomen, omdat je simpelweg niet doeltreffend kunt zijn met leiders die geen verantwoording afleggen. En dit geldt in de eerste plaats voor de operationele inzet.

Wij hebben toegestaan dat een cultuur van aanvaarding van middelmatigheid en ontlopen van verantwoordelijkheid de leegte opvult waar vroeger een cultuur van winnen en excellentie bestond. Binnen ons leger lijken velen ten prooi te zijn gevallen aan het idee dat iemand ter verantwoording roepen hetzelfde is als hem persoonlijk aanvallen.

Erger nog, militaire chefs hebben dit inzicht ongestoord laten doordringen. Deze valse gelijkwaardigheid, de cultuur van 'mekaar geen pijn doen' en de angst voor repercussies op de eigen loopbaan, zorgen ervoor dat tolerantie en lethargie de bovenhand nemen. Het is gewoon veiliger geworden om niets te doen. Deze afname van verantwoordelijkheid heeft in essentie geleid tot een toename van de morele lafheid.

De periodieke doorstroming en regelmatige promotierondes bieden de gelegenheid om het tij te keren en opnieuw kracht uit te stralen door verantwoording af te leggen. Het STAR-plan, de nieuwe militaire programmawet en het sterk opwaartse budgettaire traject, vormen daarenboven de ideale context om bij te sturen. De sluitsteen van deze correctieve actie dient dan tenslotte gelegd te worden door het Parlement. De Commissie voor Landsverdediging moet vanuit haar toezichtfunctie ook haar rol spelen en ervoor zorgen dat de verantwoordingsplicht van de militaire leiding geen holle slogan blijft. ■

Foto : Gert-Jan D'Haene

ACMP
CGPM

De Schildwacht

Juli - Augustus 2022 - nr. 04

Colofon

De Schildwacht is het tweemaandelijks tijdschrift van de Algemene Centrale van het Militair Personeel. Alle leden krijgen een exemplaar toegestuurd.

Oplage: 9.000 exemplaren.

Adresgegevens worden behandeld overeenkomstig de wet op de privacy (wet 8/12/1992 & GDPR).

Verantwoordelijke uitgever:

Yves Huwart

Coördinatie:

Concetto Bandinelli &

Laurent Schmitz

Algemene gegevens - ACMP:

Romboutsstraat 1 – Bus 021

1932 Zaventem

srt@acmp-cgpm.be

www.acmp-cgpm.be

Tel.: 02 245 72 14

Fax: 02 245 73 01

BE32 2100 6234 6602

BIC: GEBABEBB

BE57 0682 3639 9535

BIC: GKCCBEBB

Foto cover: Bordignon Vincent

- 2 Defensie en de alarmerende verdwijning van de verantwoordingsplicht
- 4 Goed en slecht nieuws...
- 6 Rekrutering en attritie: een uitdaging van formaat!
- 12 Opslag, toelage, index of perequatie?
- 14 Integriteitsrapport 2021
- 16 Mirage of luchtspiegeling?
De BD 09 vliegt weer in Brustem
- 18 MESA 2022: terug van weggeweest!

Volg ons op Facebook

ACMP
CGPM